

ҮЙЛДВЭР,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЯАМ

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Дугаар 2014/03

Улаанбаатар хот
2014 он

ГАРЧИГ

Агуулга	Хуудасны дугаар
1. Аж үйлдвэрийн салбар	3
2. Мал аж ахуйн салбар	9
3. Мал аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний үнэ	12

Товчилсон тэмдэглэгээ:

АР Архангай
БӨ Баян-Өлгий
БХ Баянхонгор
БУ Булган
ГО Говь-Алтай
ДО Дорноговь
ДД Дорнод
ДУ Дундговь
ЗА Завхан
ӨВ Өвөрхангай
ӨМ Өмнөговь
СҮ Сүхбаатар
СЭ Сэлэнгэ
ТӨ Төв
УВ Увс
ХО Ховд
ХӨ Хөвсгөл
ХЭ Хэнтий
ДА Дархан-Уул
УБ Улаанбаатар
ОР Орхон
ГС Говьсүмбэр

Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны мэдээг ашиглав.

1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл оны үнээр, 2014 оны эхний улиралд 1614.7 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 348.2 тэрбум төг буюу 27.5 хувиар өслөө.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2014 оны эхний улиралд 1605.2 тэрбум төг болж, 1030.9 тэрбум төг буюу 64.2 хувийг гадаад зах зээлд борлуулжээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл, оны үнээр, жил бүрийн эхний улирлын байдлаар, сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2013 III	2014 III	2013 I-III	2014 I-III
Нийт дүн	457 054,7	597 048,6	1 266 542,1	1 614 684,5
Боловсруулах аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	115 481,5	113 811,8	338 036,8	328 396,0
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	44 635,4	52 052,4	140 029,0	152 928,2
Тамхи үйлдвэрлэл	42,3	7 209,7	5 877,1	12 078,5
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	10 620,9	9 811,8	33 947,6	37 129,2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	1 869,6	2 225,3	5 704,3	8 503,2
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	1 608,4	712,7	2 632,7	4 082,3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	528,7	534,8	2 502,0	1 462,1
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	702,9	811,5	2 235,5	1 959,0
Тавилга үйлдвэрлэл, бусад	443,7	789,2	871,5	2 160,3

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн, дэд салбараар, оны үнээр, жил бүрийн эхний улирлын байдлаар, сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2013 III	2014 III	2013 I-III	2014 I-III	Үүнээс: гадаадад
Аж үйлдвэр, бүгд	475 625,9	634 529,2	1 348 438,3	1 605 151,0	1 030 925,8
Боловсруулах аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	128 779,9	117 483,3	427 877,4	354 969,0	78 005,9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	58 072,4	63 940,1	160 551,2	176 997,1	556,2
Тамхи үйлдвэрлэл	2 580,3	12 000,0	11 782,1	22 900,0	-
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	7 234,3	13 095,7	29 372,0	40 113,0	17 201,9
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	1 192,5	1 791,4	5 606,1	5 744,4	1 399,5
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	1 207,1	660,3	2 016,4	4 333,3	1 828,9
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	859,4	440,1	2 934,7	1 250,5	-
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	813,5	811,6	2 343,2	1 951,4	-
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	253,9	799,0	678,1	2 167,6	18,3

Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2013 III	2014 III	2013 I-III	2014 I-III	$\frac{2014 \text{ I-III}}{2013 \text{ I-III}} \%$
Хивс	мян.м ²	87,5	59,9	253,9	186,6	73,5
Сүлжмэл эдлэл	мян.ш	49,5	66,2	144,7	192,8	133,2
Самнасан ноолуур	т	16,0	4,8	85,7	36,8	42,9
Эсгий	мян.м	10,4	8,4	29,1	25,6	88,0
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	1,2	3,9	3,9	7,0	179,5
Эсгий гутал	мян.хос	1,0	0,6	4,9	2,6	53,7
Нэхий дээл	ш	710	1 166,0	3 195	4 630	144,9
Савхин гутал, ботинк	мян.хос	0,8	3,0	4,6	7,9	172,8
Барилгын модон хаалга, цонх	м ²	387,3	1 238,5	2 012,4	2 385,9	118,6
Вакуум цонх, хаалга	м ²	937,6	2 310,7	2 031,6	5 162,9	254,1
Зүсмэл материал	м ³	806,5	1 679,7	1 368,5	3 723,3	272,1
Дэвтэр	мян.ш	465,6	1 254,4	863,1	2 226,0	257,9
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	240,6	293,2	1 099,6	931,7	84,7
Сонин	сая.х.д.х	4,1	3,8	11,4	11,3	98,6
Ном	сая.х.д.х	4,7	4,5	11,4	12,8	112,2
Шахмал түлш	т	273,0	419,1	3 047,6	650,5	21,3
Гоо сайхны тос	мян.ш	66,4	60,6	203,1	186,1	91,6

Хүнсний салбарын зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2013 III	2014 III	2013 I-III	2014 I-III	$\frac{2014 \text{ I-III}}{2013 \text{ I-III}} \%$
Үхрийн мах	т	13,1	134,6	192,2	618,3	321,7
Хонины мах	т	4,3	168,2	392,1	345,5	88,1
Адууны мах	т	-	-	2,6	1,6	61,5
Ямааны мах	т	-	16,6	418,4	173,1	41,4
Өлөн гэдэс	мян. гогцоо	28,2	16,0	250,2	90,0	36,0
Хиамны зүйл	т	162,8	149,1	567,8	583,6	102,8
Шингэн сүү	мян.л	2 382,8	1 633,5	7 036,7	7 248,3	103,0
Тараг	мян.л	952,6	759,9	2 174,7	1 772,6	81,5
Цөцгий, цөцгийн тос	т	111,4	126,5	521,2	345,5	66,3
Аарц, бяслаг	т	10,8	5,2	39,9	14,3	35,8
Дээд гурил	т	179,8	1 136,1	2 811,8	5 606,7	199,4
Нэгдүгээр гурил	т	3 200,7	4 808,4	14 541,3	20 606,4	141,7
Хоёрдугаар гурил	т	1 366,2	708,4	4 035,4	3 345,1	82,9
Талх	т	2 144,2	2 451,2	6 191,3	5 970,1	96,4
Нарийн боов	т	1 163,8	1 402,2	3 975,8	4 069,9	102,4
Бялуу	т	48,7	69,3	217,7	202,0	92,8
Чихэр	т	2,6	2,2	16,6	21,1	127,1

Гоймон	т	9,7	121,2	524,6	484,1	92,3
Пүнтүүз	т	2,6	2,9	6,6	6,2	93,9
Спирт	мян.л	273,8	256,3	855,3	834,5	97,6
Архи	мян.л	1 921,3	1 380,5	6 325,2	5 713,7	90,3
Дарс	мян.л	5,2	2,0	22,9	13,0	56,8
Шар айраг	мян.л	5 519,7	4 697,1	16 552,0	12 887,7	77,9
Цэвэр ус	мян.л	3 060,8	3 681,1	7 894,7	8 394,1	106,3
Амтат ус, ундаа	мян.л	7 172,1	5 510,9	17 776,7	12 553,9	70,6
Жүүс	мян.л	7 854,7	9 978,8	15 520,9	19 324,8	124,5

Экспортын гол нэрийн бараа

Бараа	Хэм.нэгж	2013 I-III	2014 I-III	$\frac{2014 I-III}{2013 I-III} \%$
Адууны мах	т	506,0	282,1	55,8
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	т	323,9	136,4	42,1
Адууны дэл сүүл	т	78,8	102,4	129,9
Үхэр, адууны боловсруулсан шир	сая дм ²	23,4	21,8	93,2
Үхэр, адууны боловсруулаагүй шир	мян.ш	86,7	61,0	70,4
Хонь, хурганы боловсруулсан арьс	сая дм ²	52,7	37,1	70,4
Ямаа, ишигний боловсруулсан арьс	сая дм ²	54,2	80,2	148,0
Хонины самнаагүй ноос	т	1 288,8	1 868,4	145,0
Бохир ноолуур	т	48,0	42,6	88,8
Самнасан ноолуур	т	53,0	39,0	73,6

Импортын гол нэрийн бараа

Бараа	Хэм.нэгж	2013 I-III	2014 I-III	$\frac{2014 I-III}{2013 I-III} \%$
Өндөг	мян.ш	22 661,0	21 789,7	96,2
Төмс	т	7,3	0,8	10,5
Сонгино, сармис	т	4 102,0	4 694,6	114,4
Алим, лийр	т	4 622,0	2 070,3	44,8
Ногоон цай	т	696,4	458,1	65,8
Цагаан будаа	т	1 978,5	3 786,7	191,4
Гурил	мян.т	4,4	4,0	90,6
Ургамлын тос	т	967,3	2 192,9	2,3*
Элсэн чихэр	т	8 374,6	9 817,9	117,2
Хатуу чихэр	т	1 088,8	1 108,7	101,8
Согтууруулах биш ундаа	мян.л	1 948,7	2 809,2	144,2
Согтууруулах ундаа	мян.л	4 260,5	3 653,8	85,8
Үүнээс: Шар айраг	мян.л	4 108,1	3 378,0	82,2
Янжуур	сая ш	605,7	441,9	73,0
Азотын бордоо	т	17 185,1	9 536,6	55,5

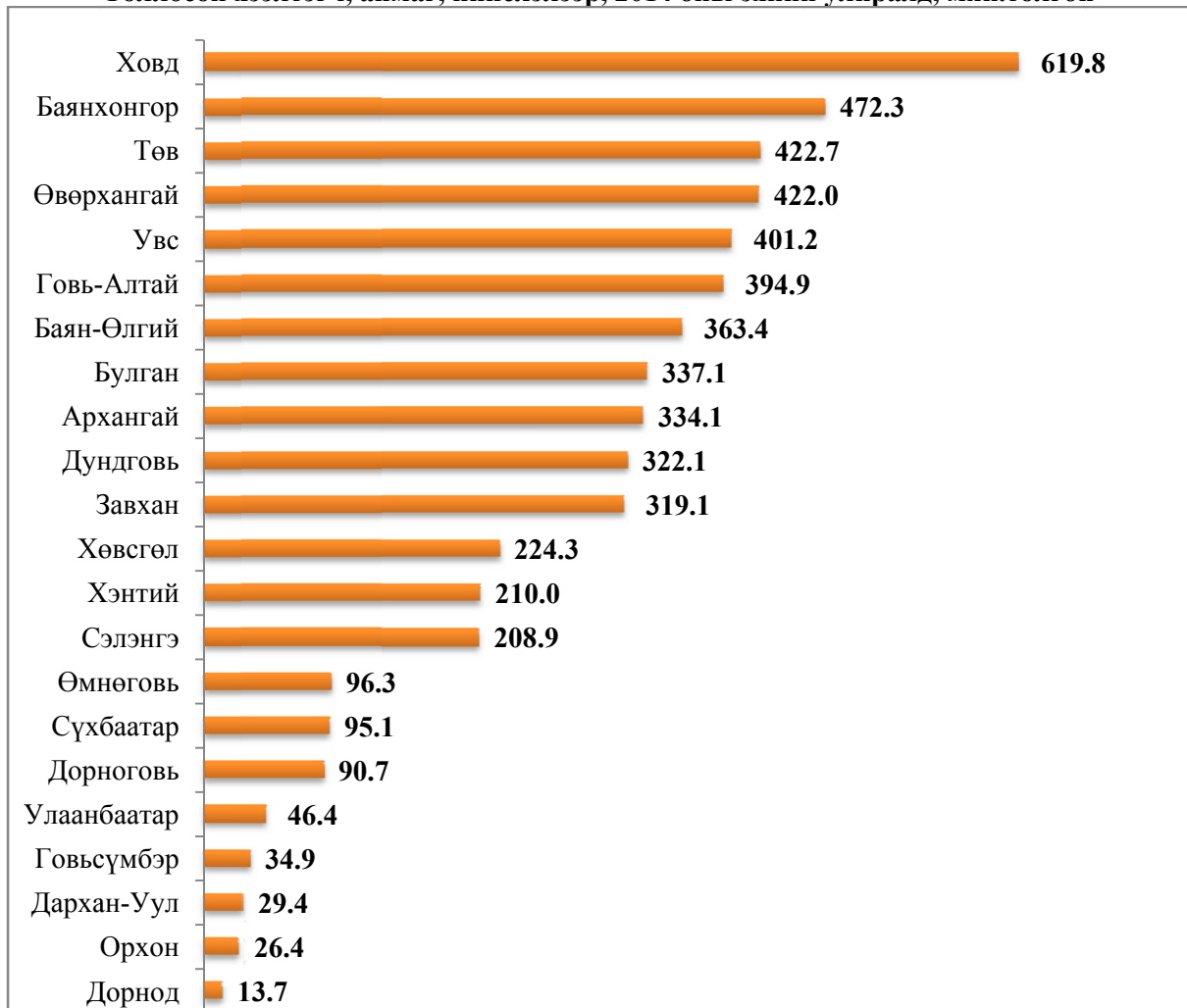
Тайлбар: * -дахин

2.МАЛ АЖ АХУЙ

Улсын хэмжээнд 2013 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 19.4 сая хээлтэгч малын 5.5 сая буюу 28.2 хувь нь 2014 оны эхний улиралд төллөсөн байна. Эм ямааны 31.9 хувь, эм хонины 29.6 хувь, ингэний 14.1 хувь, үнээний 9.2 хувь, гүүний 3.2 хувь нь төллөжээ.

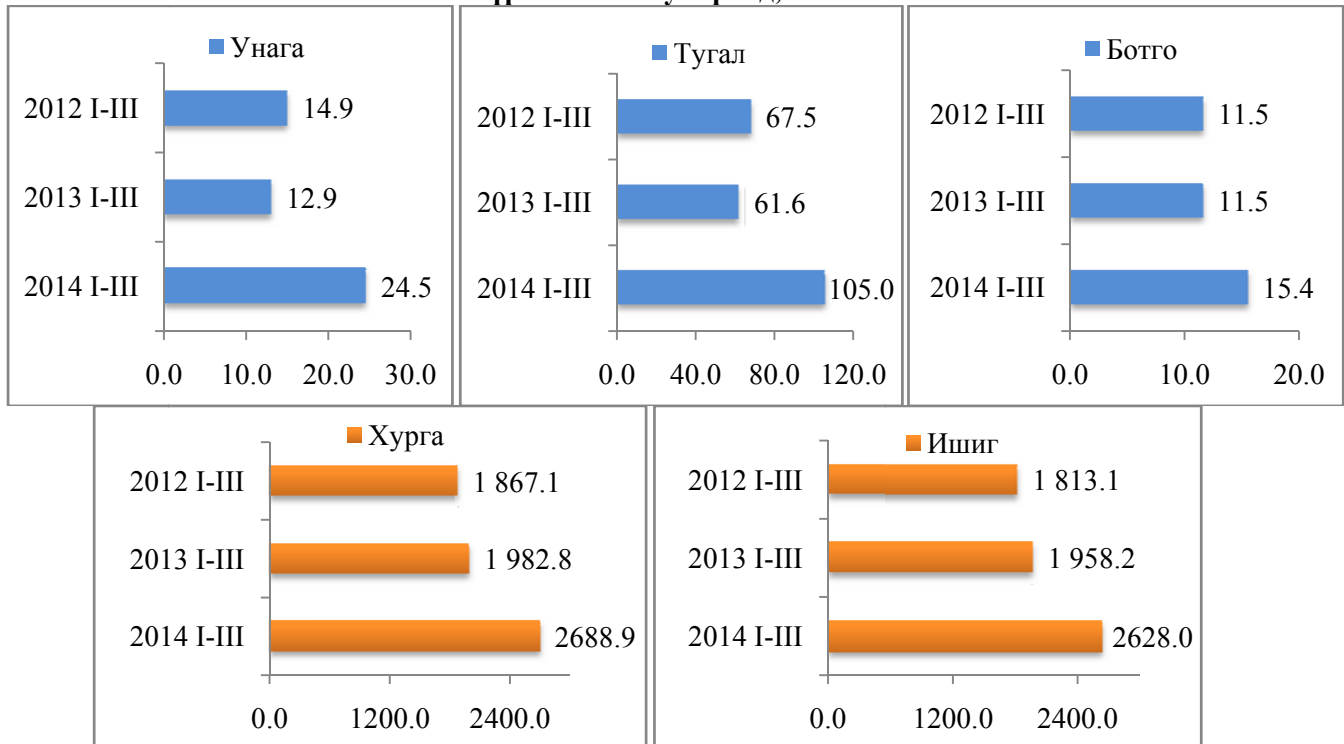
Гарсан төлийн 99.2 хувь буюу 5461.8 мян.толгой төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1434.8 мянга буюу 35.6 хувиар их байна.

Төллөсөн хээлтэгч, аймаг, нийслэлээр, 2014 оны эхний улиралд, мян.толгой

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, мян.толгой			Төллөлтийн хувь		
	2012 I-III	2013 I-III	2014 I-III	2012 I-III	2013 I-III	2014 I-III
Бүгд	3 801.9	4 051.5	5 485.0	24.2	22.8	28.2
Гүү	15.1	13.2	24.8	1.6	1.9	3.2
Үнээ	69.3	62.8	106.3	1.0	6.0	9.2
Ингэ	11.6	11.6	15.8	1.8	11.1	14.1
Эм хонь	1 877.7	1 992.7	2 695.0	27.3	24.1	29.6
Эм ямаа	1 828.2	1 971.2	2 643.1	19.0	25.8	31.9

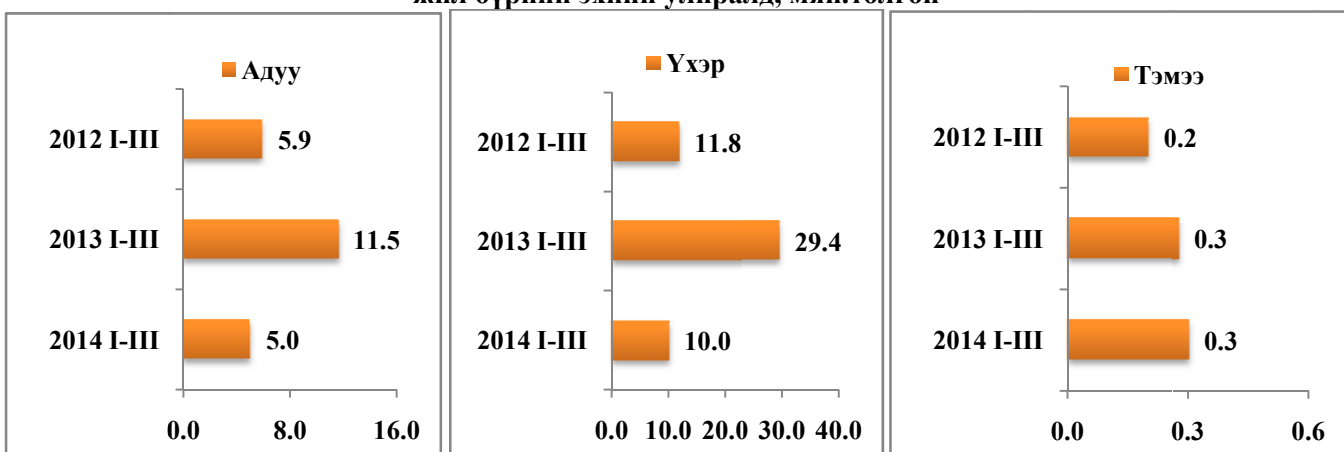
**Бойжуулсан төл, төрлөөр,
жил бүрийн эхний улиралд, мян.толгой**

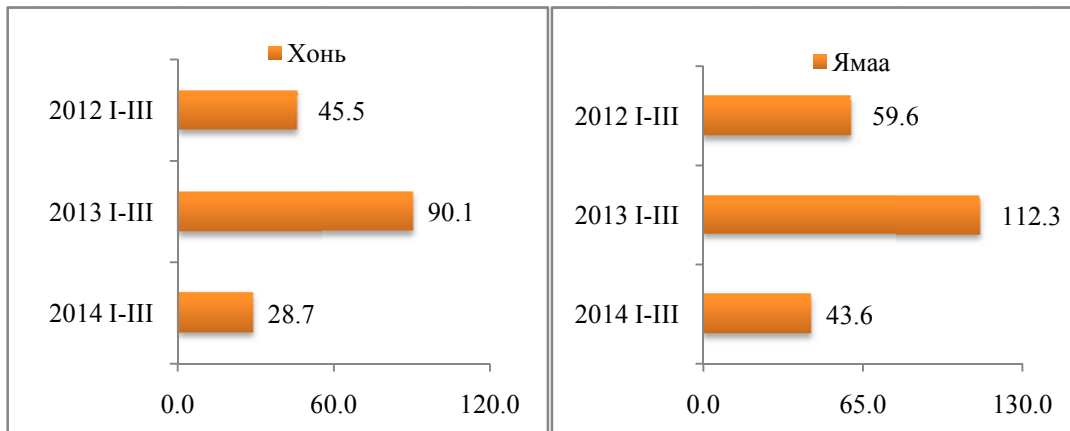

Том малын зүй бус хорогдол 2014 оны эхний улиралд улсын хэмжээнд 87.6 мян.толгойд хүрч, өмнөх оны мөн үеийнхээс 156.0 мян.толгой буюу 64.1 хувиар буурсан байна. Том малын зүй бус хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 5.0 мянга, үхэр 10.0 мянга, тэмээ 0.3 мянга, хонь 28.7 мянга, ямаа 43.6 мянга байна. Нийт хорогдлын 32.7 хувийг хонь, 49.8 хувийг ямаа эзэлж байна.

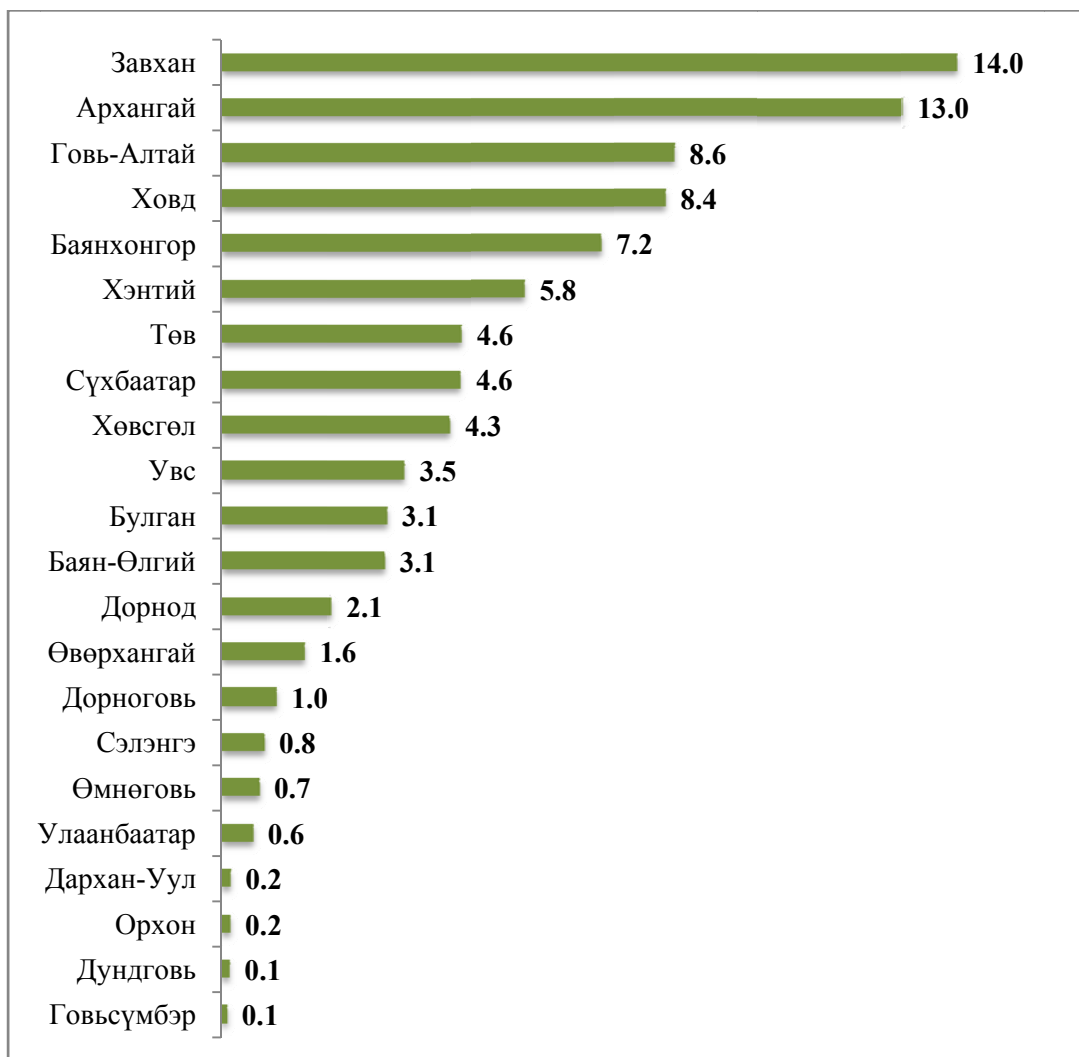
Өвчнөөр хорогдсон мал улсын хэмжээнд 2014 оны эхний улиралд 8.2 болж өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.5 мянга буюу 15.7 хувиар буурчээ.

**Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, төрлөөр,
жил бүрийн эхний улиралд, мян.толгой**

**Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, аймаг, нийслэлээр,
2014 оны эхний улиралд, мян.толгой**

МАЛ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнийн судалгаагаар 2014 оны 3 дугаар сард үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Увс, Сүхбаатар, Баянхонгор, Дундговь, Дорнод аймагт хамгийн бага буюу 25.0-30.0 мян.төг, Архангай, Сэлэнгэ, Төв аймаг, Улаанбаатар хот, Орхон аймагт хамгийн их буюу 45.0-50.0 мян.төг байна.

Адууны ширнийх Хөвсгөл, Архангай, Дорнод, Увс, Дорноговь аймагт хамгийн бага буюу 15.0-20.0 мян.төг, Өвөрхангай, Дархан-Уул, Өмнөговь, Завхан, Төв аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 28.0-32.5 мян.төг, ямааны 1 кг цагаан ноолуурын үнэ Говь-Алтай, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Завхан, Ховд аймагт хамгийн бага буюу 53.0-71.0 мян.төг, Архангай, Орхон, Сүхбаатар аймаг, Улаанбаатар хот, Дорнод, Хэнтий аймагт хамгийн их буюу 88.0-90.0 мян.төг байна.

Аймаг, нийслэл	Үхрийн 1 ширхэг ширний дундаж үнэ					
	2 м-ээс доош урттай			2 м-ээс дээш урттай		
	2013 III	2014 II	2014 III	2013 III	2014 II	2014 III
	Баруун бүс					
БӨ	25 000	35 000	32 000	-	-	-
ЗА	28 000	31 000	30 000	35 000	36 000	35 000
УВ	-	-	23 000	-	-	25 000
ХО	-	20 000	21 000	20 000	27 000	34 000
	Хангайн бүс					
АР	30 000	37 000	30 000	40 000	46 000	45 000
БХ	20 000	25 000	25 000	25 000	30 000	30 000
БУ	30 000	32 000	30 000	37 500	45 000	39 000
ОР	20 000	38 000	35 000	30 000	52 000	50 000
ӨВ	28 000	28 000	30 000	35 000	35 000	35 000
ХӨ	25 000	35 000	30 000	30 000	40 000	35 000
	Төвийн бүс					
ГС	25 000	-	-	27 000	27 000	-
ДА	28 000	35 000	32 000	40 000	40 000	40 000
ДО	-	-	20 000	-	-	-
ДУ	25 000	26 000	25 000	30 000	32 000	30 000
СЭ	25 000	38 000	30 000	38 000	50 000	45 000
ТӨ	31 000	35 000	35 000	39 000	45 000	45 000
	Зүүн бүс					
ДД	29 000	26 000	24 000	35 000	42 000	30 000
СҮ	20 000	22 500	22 500	27 500	-	27 500
ХЭ	30 000	30 000	25 000	40 000	35 000	35 000
	Улаанбаатар					
УБ	34 000	32 000	31 500	44 000	48 000	48 000

төг.

Аймаг, нийслэл	Адууны 1 ширхэг ширний дундаж үнэ		
	2013 III	2014 II	2014 III
Баруун бүс			
БӨ	35 000	31 000	25 500
ГО	25 000	-	-
ЗА	35 000	30 000	30 000
УВ	20 000	20 000	20 000
ХО	35 000	29 000	26 500
Хангайн бүс			
АР	35 000	30 000	18 000
БХ	25 000	-	25 000
БУ	30 000	31 000	27 500
ОР	40 000	33 000	25 000
ӨВ	38 000	33 000	28 000
ХӨ	30 000	30 000	15 000
Төвийн бүс			
ГС	30 000	27 000	-
ДА	32 000	32 000	28 000
ДО	35 000	-	20 000
ДУ	40 000	30 000	25 500
ӨМ	20 000	30 000	28 000
СЭ	38 000	30 000	25 000
ТӨ	36 000	32 000	32 000
Зүүн бүс			
ДД	35 000	30 000	19 000
СҮ	25 000	27 500	22 500
ХЭ	40 000	30 000	25 000
Улаанбаатар			
УБ	42 000	30 500	32 500

төг.

Аймаг, нийслэл	Ямааны 1 кг ноолуурын дундаж үнэ					
	Цагаан			Бор		
	2013 III	2014 II	2014 III	2013 III	2014 II	2014 III
Баруун бүс						
БӨ	45 000	60 000	65 000	45 000	-	65 000
ГО	56 000	53 000	53 000	55 000	-	53 000
ЗА	52 000	65 000	70 000	52 000	65 000	70 000
ХО	45 000	66 000	71 000	-	65 000	70 000
Хангайн бүс						
АР	60 000	-	88 000	60 000	-	85 000
БХ	51 000	60 000	65 000	50 000	-	65 000
БУ	65 000	57 000	87 000	65 000	58 000	87 000
ОР	65 000	60 000	88 000	-	50 000	83 000
ӨВ	57 000	57 000	85 000	57 000	57 000	85 000
ХӨ	60 000	60 000	-	65 000	65 000	91 000
Төвийн бүс						
ГС	57 500	-	86 000	-	-	-
ДА	60 000	-	85 000	60 000	-	85 000
ДО	62 000	-	83 000	62 000	-	83 000
ДУ	61 000	59 000	85 000	-	-	-
ӨМ	50 000	60 000	82 000	50 000	60 000	82 000
СЭ	-	-	83 000	-	38 000	83 000
ТӨ	61 000	60 000	87 000	61 000	-	-
Зүүн бүс						
ДД	71 000	-	90 000	71 000	-	90 000
СҮ	66 500	52 500	88 000	66 500	52 500	88 000
ХЭ	70 000	-	90 000	-	-	-
Улаанбаатар						
УБ	66 500	-	89 000	65 000	-	89 000

төг.

Аймаг, нийслэл	1 ширхэгийн дундаж үнэ					
	Хонины ноостой нэхий			Ямааны ноолууртай арьс		
	2013 III	2014 II	2014 III	2013 III	2014 II	2014 III
Баруун бүс						
БӨ	4 000	7 000	6 000	21 000	30 000	30 000
ГО	10 000	8 000	6 000	-	27 000	30 000
ЗА	6 000	6 000	7 000	19 000	25 000	27 000
УВ	6 000	15 000	8 000	10 000	20 000	20 000
ХО	8 000	10 000	8 000	24 000	29 000	33 000
Хангайн бүс						
АР	5 000	8 000	6 000	22 000	27 000	25 000
БХ	6 000	8 000	8 000	-	28 000	30 000
БУ	4 000	6 000	5 000	15 000	20 000	20 000
ОР	5 500	8 000	5 000	20 000	25 000	25 000
ӨВ	4 000	6 000	5 000	23 000	30 000	29 000
ХӨ	5 000	5 000	4 000	18 000	25 000	20 000
Төвийн бүс						
ГС	5 500	5 000	5 000	21 500	20 000	-
ДА	5 000	6 000	7 000	22 000	26 000	27 000
ДО	3 500	-	6 000	-	-	-
ДУ	9 000	8 000	-	21 000	32 000	31 000
ӨМ	3 000	8 000	8 000	15 000	28 000	30 000
СЭ	6 000	7 000	7 000	19 000	20 000	25 000
ТӨ	8 000	8 000	7 000	25 000	29 000	30 000
Зүүн бүс						
ДД	5 000	5 000	5 000	20 000	20 000	20 000
СҮ	4 000	5 000	5 500	21 500	20 000	-
ХЭ	7 000	6 000	5 000	20 000	22 000	20 000
Улаанбаатар						
УБ	5 500	6 500	5 800	23 500	25 000	26 000